

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXX. tečaj

V Gorici, 1913.

3. zvezek.

Zaupno občevanje z Bogom.

P. A. M.

XV. Poglavje.

Skušnjave niso greh, pač pa se je bati nemira, ki ga vznemirja.

Opozoriti hočemo sedaj še na neko zmoto nekaterih prenežnih duš. Ako dvojijo, so li privolile v hudi skušnjavi, se jim zdi bolj gotovo in vodilom duhovnega življenja bolj primerno, da se obdolže, kot pa oprostite, čeravno bi smele v večjo verjetnostjo nasprotno soditi. Ako tako sebe ne obsodijo, puste vse v negotovosti v veliko dušno škodo. Dobro naj tedaj premislijo trojno škodo, ki iz takega postopanja izvira.

1. Ko se navadijo zadržavati se pri vsaki najmanjši dvojbi in vedno preiskavati, so li prav ali slabo delale; ko vedno le zoper sebe odločujejo in se pri vsaki senci hudega zbegajo, na ta način svojo vest popolnoma popačijo. Tako se izpostavijo nevarnosti, ali grešiti iz napačne vesti, ker ravnajo zoper svoje spoznanje, ali pa popolnoma nespametno vselej sebe obdolžiti.

2. Izpostavijo se nevarnosti, da zmanjšajo v sebi stud nad smertnim grehom in ga slednjič celo izgube, ker greha ne ogledujejo kot zločin nezaslišane hudobije, katero pameten človek

ne bo tako hitro storil, temuč kot človeško slabost, kateri se more človek le težko zoperstaviti.

3. Ta obžalovanja vredna zmota jih polagoma pripelje v jako nevarno nezaupnost, v neko obupanje, da bi se mogli varovati smertnega greha, ker jih pri toliko sklepah in tako zvesti uporabi raznih sredstev vendar le skušnjava premaga. Tako je vsaj njih prepričanje in že samo to prepričanje bi bilo zadosti, da jih zaderži od terdnega sklepa, raje vmreti, kakor pa smertni greh storiti. Oni bi morali biti do sebe ravno tako pravični, kakor so do drugih v enakih slučajih; ne smejo se obdolžiti težkih grehov, ako pravični vzroki govore za njih nedolžnost, v vestnih zadevah naj dobro sodijo. To je silno važno, da lepo vravnajo svoje življenje in si ohranijo mir serca; smertni greh nam imajo za tako veliko, pogubno in ostudno hudobijo, da je težko razumeti, kako bi mogel pameten človek tako hudobijo storiti. Na ta način si bodo pridobili nepremagljiv stud nad grehom in ob enem terdno zaupanje, da smertnega greha z božjo pomočjo niso storili in podpirani od božje milosti tudi za naprej ne bodo storili.

Povedano poterdim sè zgledom, ki ga nam pripoveduje pisatelj Rosweid v dodatku knjige »Življenje očetov v puščavi«. Neki pobožen puščavnik je moral iti iz svoje celice po vodo. Ta pot je bila zanj pogubna. Prišej je v grešno priložnost in v hudi skušnjavi je padel v greh. Komaj pa je bil greh storil, ga je napadel hudobni duh in mu ni pustil časa in miru, da bi šel v se, da bi se iz greha izkopal, temuč na vso moč si je prizadeval dušni sovražnik, da bi ga spravil v obupnost. Živo mu je stavil pred oči, kako je prelomil zvezo z Bogom in v enem dnevu zgubil vse zasluženje, katero si je bil pridobil po toliko letih ostrega življenja v puščavi; zanj je toraj najbolje, da gre iz puščave in prične veselo življenje ter vživa v polni meri iz kupe razkošja vso sladkost, ki jo je ravno kar okusil. Huda je bila skušnjava in skoraj bi bil nesrečni puščavnik tej skušnjavi podlegel in poslušal ta slabi svet. Pa milost božja ga je podpirala v tej temi. Milost božja ga je priganjala, naj skuša pozabiti na svoj greh, ako hoče pregnati bridkost serca in veliko maloserčnost; le na ta način bo premagal veliko zmoto in skušnjavo in mogel bolj mirno misliti. Zdaj je odperl svoje serce zveličavne-
mu kesanju in koristni žalosti, obudil je popolni kes in terden

sklep, kaker hitro mogoče spovedati se svojega greha. To ga je zopet z Bogom spravilo. Nato je zaklical: »Kako prazne in sitne misli me trapijo? Čemu se udajam obupnosti? Od kod je prišla ta zbežanost v mojo dušo? Zapusti me goljufiva domišljija, sanje čuječega! Ali sem mogel tako žaliti Boga, keterega čez vse ljubim, za keterega sem z njegovo milostjo pripravljen tisočkrat vmreti? To ni mogoče; tega ne morem verjeti! Jaz nisem grešil! Še enkrat rečem, ne, ne, jaz nisem grešil!« S to srečno znajdbo potolažen, se je vernil v svojo celico in opravljal svoje navadne vaje in pobožnosti s prešnjim veseljem, kaker bi se ne bilo zgodilo nič hudega. Bog sam je razodel njegovemu pobožnemu tovarišu v puščavi, da je bilo tako ravnanje modro in zveličavno, in povedal mu, da je ta njegov učenec ravnokar dobil lepo zmago nad hudobnim duhom. Na to je bil ta puščavnik radoveden, kaj se je godilo, in je torej obiskal svojega učenca, da bi mu ta vse razodel. Ko je k njemu prišel, ga je vprašal: »Je li vse dobro, moj sin?« »Prav dobro« mu ta odgovori. — »Bog mi je dal vedeti, ljubi sin, reče na to dobri starček, da si moral težak boj prestati s hudobnim duhom.« Mladenič mu odgovori: »Bog ti je to razodel? Torej ti hočem vse odkrito povedati, kaj se je zgodilo.« Povedal mu je, kako je grešil in kaj je storil, da bi se izkopal iz greha. Starček je pri tem pripovedovanju poln začudenja hvalil usmiljenega Boga in rekel spreobrnjenemu učencu: »Tvoja modrost, ljubi brat, je vničila moč satanovo.«

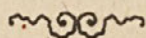
Ta mladenič je tedaj resnično storil veliko pregreho. Ko je pa videl, da ga prevelika žalost spravlja v obupnost, si je v svoji priprostosti izmislil zvijačo, ki mu je pomagala iz greha. Bog mu te zvijače ni očital, temuč pohvalil je dobri in pravi nameni, ki ga je pri tem imel.

Kaj pa misli človek, ki si prizadeva za notranje življenje in živi v prijateljstvu z Bogom, pa si sam brez vsacega vzroka očita, da je zgubil prijaznost božjo, da je prišel pri Bogu v nemilost, ko ima vendar vzroka dovelj verjeti, da ni storil nič hudega in ostal nedolžen? Kako bolj modro bi storil, ke bi imel te dvojbe za prazen strah, ke bi obudil prav serčno kesanje in zaklical: Jaz nisem grešil! Ne, jaz nisem grešil!

Vem, da so neketeri nasprotnega mnenja in da govore sè sv. Gregorjem Vel.: »Lastno je dobrim dušam, da vidijo hudo,

tam kjer ga ni.« Poglejmo, ali veljajo te besede tudi za nas predmet. Nič redkega ni, da novo spreobrnjene duše iz sovraštva do greha povsod greh slutijo, kar zelo vznemirja njih vesti in o takih dušah svetnik govori. Ali pa on odobruje to zmoto, o kateri pravi, da je takim dušam lastna? Gotovo ne in njegov namen tudi ni bil, nam te v tej zadevi za zgled postaviti. On nam le pripoveduje, da je tako: da namreč dobre duše navadno padejo v tako zmoto, ko so enkrat priče zvesto Bogu služiti. Nežnost njih vesti še ni dosti razsvitljena in njih volje še ne spremlja prava modrost. Najdejo se tudi taki ljudje, ki nimajo nobene prave modrosti in zaradi tega vse prevare svoje domišljije obsojajo kot velike pregrehe ter brez prave razsodnosti to zelo cenijo, kot nekaj dobrega in koristnega. To napačno mnenje sv. učenik ne odobruje in nehvali. Prej bi on, kaker delajo vsi pametni dušni vodniki, ta napačni strah in nespametno zbeganost, grajal in zaverigel. Naj pojasnim to z neko primerom. Ako pravim, da so krepki in terdni ljudje podverženi nekaterim boleznim, ketere ne zadenejo slabotnih, ali bo kedo te besede tako razlagal, da bo rekel, da so za krepke ljudi bolezni nekaj dobrega in njim lastnega? Toraj moramo besede sv. Gregorija tudi tako razlagati.

Tudi dobro postane napačno, ako preseže pravo mero... To je večkrat neka slabost dobrih ljudi, pa v tem jih ne smemo posnemati.

Bl. Peregrin,

učenec sv. Frančiška.*)

Bl. Peregrin je bil sin plemenite in pobožne rodovine Faleroni v Italiji. Modroslovje in cerkveno pravo se je učil v sloveči visoki šoli v Bolonji. V to mesto je prišel sv. Frančišek, ko se je vračal iz Egipta v Asiz. Na praznik Vnebovzetja blažene device Marije je pridigal na tergu; velika množica ljudi vseh stanov se je zbrala, da bi ga poslušala; mej njimi sta bila tudi visokošoljca bl. Ricerij in bl. Peregrin Faleroni. Sv. Frančišek je pridigal o bratovski ljubezni in nagovarjal skregane, da naj se pomirijo in v miru živijo. Frančiškova pridiga je verne tako

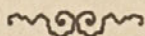
*) Glej Aureola Serafica 26. Marzo.

genila, da so se za srečne šteli, ako so se mogli dotekniti njegove obleke. Mnogo mladeničev ga je prosilo, da naj jih sprejme v svoj red; mej drugimi je sprejel blaženega Ricerija iz Muče in blaženega Peregrina Faleronija. Blaženemu Riceriju je takrat rekel te besede: »Ti boš mašnik in boš služil apostoljsko službo; Bogu boš služil in svojim sobratom v redovnih službah.« Peregrinu je pa rekel: »Ti boš služil Bogu v ponižnem stanu brata lajika (to je redovnik, ki ni in ne bo nигdar mašnik) in se boš posebe vadil v ponižnosti.« Kako so morale zažeti te besede Peregrina, ki je bil učen in za mašnika in pridigarja bolj pripraven kakor mnogi drugi! Marsiketeri, premagan od prevzetnosti, bi se bil zahvalil svetemu Frančišku in se vernil na visoko šolo. Toda res ponižni Peregrin ni storil tega. Sprejel je redovno obleko brata lajika, da bo stregel drugim sobratom mašnikom, živel po svetem evangeliju in po svetem vodilu ter tako delal za zveličanje svoje duše. Bil je tako goreč, da je bil pripravljen vmreti za sveto vero. Iz tega namena je prosil svoje predstojnike, da bi mu dovolili iti v Sveto deželo in tam vmreti za Kristusa. Obiskal je svete kraje, kjer je bil Kristus rojen, kjer je za nas terpel in na križu vmerl. Mislil je, da ga bodo Saraceni zgrabili in vmorili ko kristijana; zgodilo se je pa ravno nasprotno. Saraceni so ga spoštovali zaradi njegovega lepega vedenja.

Ko ni dosegel marterniške krone, se je vernil v Italijo; najrajši je živel v samotnih in siromašnih samostanih. Skerbno se je ogibal nepotrebne občevanja sè svetom; tudi svojih sorodnikov ni obiskoval, dasiravno je imel priložnost. Ko so mu očitali, da je v tem preoster, jim je odgovoril: »Keteri iščejo Jezusa Kristusa, svojega učitelja in zgled, ga ne bodo našli pri sorodnikih in prijateljih. Na ta način je dosegel visoko popolnost. Pervi tovariš svetega Frančiška, Bernard Kvintavalski pravi o njem: »Ne bojim se terditi, da je bil brat Peregrin eden najpopolnjših redovnikov na svetu. Bil je na svetu popotnik (Peregrinus) ne samo po imenu, temuč tudi v resnici, bil je popotnik in ptujec na zemlji. Mislil in govoril je samo o nebesih; želel ni nič posvetnega; vsako stvar je imel za pripomoček, da bi si pridobil Jezusa Kristusa.«

Vmerl je v San Severinu leta 1232. Čez sto let so našli njegovo truplo še nestrohneno. Zdaj leži tam v cerkvi naše Gospe.

Papež Pij VII. je poterdil njegovo nepretergano češčenje. Frančiškanski red obhaja njegov praznik 26. marcija. Verni ga po moči prosijo posebno, keder jih zobje bole.

Mala Lenčica od Svetega Boga

vijolica najsvetejšega zakramenta.

(P. V. K.)

(Dalje.)

9. Kako je mala Lenčica začela častiti Jezuščka.

Ko je Lenčica še na postelji ležala v bolnišnici Najsvetejšega Serca, je zbujal njeno radovednost majhin aljarček, ki je stal na njem kip praškega Jezuščka. Strežnica ji je razložila, da je ta kip podoba našega Gospoda, ko je bil otrok. Postrežnica ji je nato povedala zgodbo o rojstvu Kristusovem ter o njegovi veliki ljubezni do nas. Dete je poslušalo z vidnim navdušenjem in potem vedno imelo svoje veselje nad »zgodbo o svetem Bogu, ko je bil majhin otrok.«

Ko so ji rekli, naj bi se vdeležila devetdnevnice na čast svetemu Jezuščku, da bi ji bilo kmalu zopet boljše, je priterdila vsa vesela. Proti koncu te pobožnosti se ji je v resnici nekoliko zboljšalo, tako da so ji mogli dovoliti, da je bila nekaj ur čez dan po koncu.

Lenčica je bila globoko ginjena, ker ji je Bog dal tak odgovor na njeno molitev in ko je kmalu nato njena strežnica lahko obolela, pokliče Lenčica eno stariših deklic h sebi in pravi: »Ti, pojdi in prinesi mi svetega Boga! Postavi ga poleg mene tukaj na stol! Jaz ga bom prosila, da mamico ozdravi. On je tudi meni pomagal; saj veš!«

Stem se je začela male Lenčice pobožnost k detetu Jezuščku. Kolikerkrat je od tedaj šla mimo kipa ali podobe Zveličarja Deteta, se je ustavila ter ga prosila vsega, kar je najbolje želela.

10. Kako je hotela mala Lenčica z Detetom Jezusom nekaj zamenjati.

Občevanje z Detetom Jezusom je prišlo kmalu v svetlo zaupljivost.

V neki izbi je stal kip naše Ljube Gospe z Detetom Jezusom v naročju. Nekega dne pride Lenčica tja, in doteknivši se krogle sveta, ki jo je Dete deržalo v svojih ročicah, reče: »Če mi daš Ti svojo žogo, Ti dam jaz svoje male črevljčke.«

»Ali Lenčica,« pravi strežnica, »te vender ne moreš dobiti!«

»On mi jo lahko da, če hoče!« — odgovori Lenčica zaupljivo.

14. Kako je mala Lenčica točila britke solze sočutja nad ubogim svetim Bogom na križu.

Nekedaj je hotela gospodična Hall opraviti križev pot in pri tem je nosila Lenčico na ročaju. Otrok je upiral svoj resni, začuden pogled na razne podobe terpljenja. Ko je prišla do postaje križanja, postane Lenčica nemirna.

»Zakaj so vender to storili?« vpraša s tresočim glaskom. Strežnica ji na kratko razloži, da »je sveti Bog hotel terpeti za naše grehe.«

»Ali zakaj je pustil, da so mu storili hudo?« sprašuje otrok dalje. »Saj bi jih bil lahko vstavil —!«

Gospodična Hall vzame dekličko vstran in ji razloži koliker mogoče priprosto dobroto Kristusovo do nas ter ji pove, kaj je on vse prestal za nas v svojem britkem terpljenju.

Lenčica je poslušala s priserčnim sočutjem, in ko je strežnica končala zgodbo o Kalvariji, so se dekletcu vlile solze in ihteč je zaklicalo: »Ubogi sveti Bog! Ubogi sveti Bog!«

12. Zakaj je imela enkrat mala Lenčica sočutje tudi sè svetim Bogom v tabernakelju?

Ako je Lenčina bolezen dopuščala, jo je nesla strežnica včasih na vert. Mej potjo je navadno obiskala samostansko kapelo. Lenčica se je že naprej tega veselila; vedela je namreč, da je to »hiša svetega Boga, kamer ljudje gredo, keder bi radi govorili ž njim.«

»Nekega dne,« tako piše častita mati prednjica, »sem srečala gospodično Hall, ko je ravno z malo na ročaju prišla iz kapele. Jaz se vstavim in vprašam: »No, kako je denes detetu?« Namesto odgovora ovije Lenčica svoje roke okoli mojega vratu. V tem trenutku sem imela občutek, kaker da gre duh svetosti od otroka, kar prej nisem opazila.«

Kljubu otroškim letam je Lenčica že zapopadla, da je Bog v tabernakelju pričujoč. Skrivnost o pravi pričujočnosti božji je bila naredila očitno globok vtisek na njeno mlado dušo.

Enkrat je, ko je bila v kapeli, vprašala strežnico: »Zakaj je vender sveti Bog zapert v ti mali hišici?« Strežnici ni bilo lahko razlagati, da je pričujoč pod zakramentnimi podobami. Ali, kaker je bilo videti, je Lenčica vender umela. Veselila se je, da »sveti Bog v mali hišici vender ni stisnjen.«

13. Kako je mala Lenčica ljubila cvetlice.

Pri svojih sprehodih po vertu, ali še strežnico, ali s kakšno sestro je kazala mala Lenčica tudi posebno ljubezen do cvetlic. Rekla je navadno, »da je sveti Bog vender jako dober, ker nam daje tako lepe cvetlice.« Pogosto je tergala marjetice na samostanskem pokopavališču, in sicer ravno na tistem mestu, kjer zdaj njeno telo v grobu počiva. Dala jih je tedaj navadno sestrin za na aljar. Še zdaj je pri otrocih v samostanski šoli mična navada, da tergajo marjetice »za svetega Boga«, po zgledu njih ljube Lenčice.

Ko je enkrat prišla sè sprehoda domov, se je ustavila Lenčica pred kipom najsvetejšega Serca Jezusovega, ki stoji na čelu v zidu male bolnišnice. Tedaj opazi, da je nekaj cvetlic okoli kipa zvenelo in da so bile druge že celo mertve.

»Glej vender te vmazane cvetlice tu«, pravi, »te treba potí spraviti.«

In še dolgo potem, ko je bila že tako slaba, da ni mogla več posteljice zapustiti, je večkrat vprašala častito mater pred njico, če »sò se vzele vmazane cvetlice proč od kipa svetega Boga.«

14. Kako se je mala Lenčica skušala hvaležno skazovati.

Skozi dva meseca je ostala mala bolnica v bolnišnici Najsvetejšega Serca. Strežnica gospodična Hall je večkrat za dobro spoznala tudi čez noč ostati pri nji. Lenčica se ji je skušala po otročje hvaležno skazovati.

»Sveti Bog mi je vzel mojo mamico,« je rekla, »pa mi ni dal vas, da bi mi bila mamica.«

Nato je stegnila svojo drobno ročico skozi ograjo svoje posteljice, da je prišla svojo »mamico« za roko in jo stiskala ginljivo nežnostjo, dokler so mali persti polagoma odjenjali. Ko je otrok zadremal.

15. Kako je mala Lenčica prejela od Deteta Jezusa eno cvetlico.

Mej tem ko je njeno slabotno telo vsled potuhnjene bolezni počasi hiral, odpirala sta se njeno serce in duša vedno bolj ljubezni božji in luči njegove milosti.

Največjo skerb je imela za mali aljtarček deteta Jezuščka poleg svoje posteljice. Večkrat je prosila svežih cvetlic in olja za lampico, ki je gorela pred kipom.

Nekega dne je šla deklica, ki je imela paziti na Lenčico, kedar je gospodična Hall druge svoje bolnike obiskovala, v sosedno izbo po nekem opravku. Kar zasliši neko gibanje in se zato hitro verne, ne da bi si bila mogla misliti, da bi bila utegnila Lenčica iti iz postelje. Kako se je začudila, ko vidi otroka s cvetlico v roki, kako se zastonj trudi, da bi spet splezal nazaj v svojo posteljico.

»O ti poredni otrok!« zakliče deklica v jezi, »čakaj, povem materi, ko pride, da si eno cvetlico vkrala.«

Pervi trenotek Lenčica ni dala odgovora, le k sebi je stiskala cvetlico. Nato je mirno rekla, da je aljtar njen. Ali pozneje, ko ste bile s postrežnico same, je priznala: »Mamica, žal mi je, da sem cvetlico vzela. Ali govorila sem s svetim Bogom, in on mi je cvetlico dal. On je to storil, mati —!«

16. Kako je mala Lenčica takoj vedela, če je kedo Boga v svetem obhajilu prejel ali ne.

V duši tega otroka se je zdaj razvila, kaker je bilo videti, izredna sposobnost, da je nekako slutil in čutil pravo pričujočnost Zveličarjevo v najsvetejšem zakramentu. Ta skrivnostni dar gledanja, razločevanja, ali kaker bi se mogel drugače imenovati, je vzbujal tedaj čudenje in res ga ni moč drugače prepričavno razjasniti kaker v luči poznejših dogodkov.

Prej omenjena deklica je vsako jutro zgodaj vstala, da je šla h sveti maši in prejela sveto obhajilo. Neki dan je vstala kaker po navadi, ni pa šla v kapelo, temuč je ostala v kuhinji tiste bolnišnice. Morda ji ni bilo dobro, ali se ji ni zdelo prav, da bi malo bolnico samo pustila. Ko je torej prišla nazaj k Lenčici, se je zelo zavzela, ko je zaslišala iz njenih ust: »Ti nisi prejela svetega Boga! To bom materi povedala —!«

Deklica je slutila, da je otrok utegnil slišati, kako je v kuhinji sem in tja hodila. Tedaj si je zmislila, da bi malo Lenčico

skušala. Drugikrat je šla glasnih korakov do hišnih vrat, odperla zapah in nato vrata spet zaperla ter naredila prav tako kaker bi tela iti h sveti maši. Potem je sezula črevlje in se za časa svete maše koliker se da tiho zadržala v kuhinji.

Ko je pozneje spet stopila v Lenčičino izbo, je naredila popolnoma nedolžen obraz.

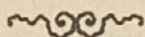
Otrok pa je vperl svoje skušajoče oči v dekličino obličje. Nato, očitno užaljen, ponovi zopet iste očitajoče besede:

»Ti svetega Boga danes nisi prejela —!«

»Kako vender moreš to vedeti serčece?« odverne prese-
nečena deklica. Ali mar nisi slišala, kako sem vrata zaperla?«

»Nič ne dé!« odgovori Lenčica. »Jaz vem, ti svetega Boga nisi prejela —.«

(Dalje prih.)

Socijalni vpliv cerkvenih redov.

P. F. R.

. . . »Kedo je tisti, ki tam, kjer leže na ladji kaker polževe hišice zvite vervi, na klopici sedi? Imel bi ga poznati, ker sva se enkrat že srečala v življenju. Tu sem pa nikaker ne spada, ker je berač in norec. Na ladjo spadajo uslužbenci in popotniki s čedno obleko. Ali, pri vsem božjem svetu, kaj hoče tukaj sveti Frančišek? Neumno, kako se vam smeje. Bolje sem mogel njegov smeh prenašati prej, kaker zdaj, ker še nisem zapazil, da ni otroški, ne božjega ne svetnega otroka, ta smeh. Zakaj pa se danes v jutro na temni ladji smeje pošast? Smeje se iz otožnosti, za katero ne najde besed, skoraj bi rekel, iz zgodovinskega obupa. Več ko šest sto let že živi sveti Frančišek . . . Govoreč: vbog kaker Jezus služi vbogim — ima ta berač vedno privlačno silo na novo mladino. In le zato je na ladjo prišel, da bi povedal svoj rek: vbog služi vbogim. A jaz mu začnem odgovarjati, da ni v odpravo vboštva prav nič storil, da je sokriv italijanskega beraškega stanja, da o delu in ljudskem gospodarstvu nič ne ume . . . tedaj vam jo je odkuril, ker na dosledno mišljenje ali logiko se ne ume sveti Frančišek. Izstopil je v Napoli, tam bodo vedno doma berači, ki sta jim bakreni sold in predpoldne ob lenem, lepem obrežju dražja, kaker ves metodični in

praktični socijalizem.« (Naumann: Asia, Berlin 1909. 7. unveränderte Aufl. str. 7.) Tako protestantovski pastor v potopisu v Sveto deželo, ki je našel obilo bravcev, ker je dosegel v tisku že najmenj sedmo izdajo. Po odlomku, ki smo ga navedli, bi bil mož, ki je pisal nekje drugje pod imenom Pilatus o jezuitih zelo prijazno, redu sv. Frančiška in njegovemu duhu menda menj naklonjen. Protestantu ne smemo tega prehudo zameriti. On v resnici ne zaničuje sv. Frančiška. Saj je bil leta 1906 meseca sušca in malega travna sam v Asizu in v svoji knjižici »Sonnenfahrten« čedno piše o tem mestu in o svetniku, ki ga je tolikanj povzdignil. V poglavju »Assisi die Burg des Antikapitalismus« pravi: »Naj človek ko protestant ali katoličan na te gore stopi, posvečene so po spominu na eno najznamenitishin duš, ki se nahajajo v zgodovini človeštva, na moža, ki je veselo oznanilo iz Galileje najbolj po otroško in najbolj mogočno preživel v Evropi. Ni preživel Pavla in ne Janeza, pa bil je eden tistih, ki so slišali pridigo na gori, morda najboljši poslušavec te neminljive pridige.« In v poglavju »Pri svetem Frančišku« piše: »Jaz ne vidim Asiza tako kaker morda kak zgodovina, ki sam nigdar ni bil frančiškanski, pa tudi ne kaker kedo, ki hoče še le tukaj iskati vodo življenja, jaz vidim Asiz ko bivši učenec sv. Frančiška, učenec, ki si je še zadosti njegovega duha ohranil, da ga more ljubiti in njegov način življenja imeti za nepogrešaven dodatek k resničnosti tukajšnjega bivanja.« — O frančiškanskem duhu pa pravi na drugem mestu: »ko zdravilo je za nas vse koristen.«

Kaj hočemo več od bivšega protestantovskega pastora? Saj je mnogo katoliških ljudi ki ne mislijo tako vgodno o frančiškanskem duhu, o frančiškanskem in drugih cerkvenih redovih. S takimi vtegnejo kedaj priti v dotiko in pogovor tudi naši braveci. Zato ne bo brez koristi, ako tu nekoliko odgovorimo na vprašanje:

Kaj o socijalnem vplivu cerkvenih redov pripoveduje svetovna zgodovina?

1. Stari cerkveni redovi so učili tudi delati in varčevati. »Kerščanstvo je vera dela. Vsaka obert velja ko poštena, da le ne kvari telesa ali duše. Kaker je stara svoboda slonela na sužnjosti mnogih, tako stoji nova na častitljivosti dela. Kerščanstvo je vstanovilo stan svobodnih delavcev. Delo

ni sramotno; Kristus se imenuje sin tesarjev in je bil podložen svojim starišem in učeni apostelj Pavel je pletel šotore. Nova vera ne uči le pravice, ampak dolžnost vseh do dela. Brezdelnost velja ko vzrok propada posameznih, kaker družin in držav. Delo zadobi svojo čast po misli, da omogoči osebno prostost in dobrotelost do bližnjega.« (Weiß, Weltg., II. Bd. 1. Hlfte, 28.) Ali kako so te misli našle pot v glavo in serce? Paganskim ljudstvom, h katerim se je obračalo kerščanstvo, niso ugajali taki nauki. Spodaj je bilo ljudstvo popolnoma zaslužnjeno; zgoraj so vsled ošabnega modroslovja bili duhovi napihani, telo pa omehkuženo. Samo pridigovanje bi bilo ostalo brez koristi. Treba je bilo nauk podpreti sè zgledi. In ta potreba je bila tem nujniša, ko so v četrtem stoletju prihrumeli divji narodi, ki so okrog tri sto let preplavljali srednjo in južno Evropo ter severno Afriko. To so bili čili rodovi, ali vajeni živeti le od lova in ropa. Polni meržnje do dela so bili in verhutega jim je bila neznana skerb za prihodnost in varčevanje. In vendar so ti divjaki, sprjemši kerščansko vero, postali delavni, varčni in bogati. Zasluga te srečne spremembe gre zgledom, ki so jih ustanovitelji kerščanstva, aposteljni, in pozneje menihi dajali.

Ko je doba rimskega preganjanja prenehala in se je mogla cerkev prosteje gibati, je bilo redovništvo poklicano nauk kerščanstva vpeljati v življenje. Na Jutrovem so že v tretjem stoletju, na Zapadu malo pozneje, menihi povsod dajali zgled popolnih kristjanov, ki so se bavili neutrudno z raznoverstnim delom.

Dandanašnji je navada dolžiti menihe lenobe. » V resnici? — piše grof Montalanbér — to je greh tistih ljudi, ki so po eno glasnem pričevanju, sè svojimi rokami polovico zapada preobrazili (kuljativirali) in katerih ponočno bedenje nam je ohranilo dela stare književnosti in sporočilo spomenike deset stoletji naše zgodovine? Lenoba menihov! ali izmej vseh menihov najstariši in najštevilniši so bili benediktini in njih ime pomeni v narodni (francoski) govorici toliko, kaker resen, neutrudljiv, pošten delavec. (Les Moines d'Occident, t. I., str. 80.)

Poglejmo te ljudi, menihe, pri delu. Ko so prišli na kraj nove naselbine, kamer prej razen zverin zavoljo tisočletnih gozdov ni bil nihče proderl, je bilo treba najprej posekati drevje in zemljo izkerčiti in zravnati. Potlej so postavili samostan in cerkev, po-

slopja za goste, hleve, mline, kovačnice, in kar je še zahtevalo gospodarstvo. Delali so ceste, stavili mostove. In ker niso mogli vsega sami storiti, so poklicali ljudi od blizu in od daleč. Tako je samostan postal kmetijska šola; večkrat tudi šola oberti in umetnosti. Delavci so si postavili hišice okrog samostana. Tako je nastala naselbina. Samostanska cerkev je bila obenem župniška. Ta prikazen se je do današnjih dni nadaljevala, kaker priča grof Montalanbér. »Tako — piše on — so premostratenzi pripomogli v teku osemnajstega stoletja Belgiji k blagostanju. V Lombardiji so sinovi sv. Bernarda učili ljudstvo v suhe kraje umetno napeljevati vodo in tako so naredili deželo najrodovitnišo pokrajino v Evropi. V Španiji in na Portugaljskem morajo vsi priznati, da so redovniki povspešili narodno gospodarstvo. To velja tudi o naši ožji domovini. (Glej Dr. Gruden, Zgod. Slov. nar. 1. zv. str. 99.)

Večina mest se ima za svoj začetek zahvaliti samostanom.

Mnogo pridelati, malo porabiti — v tem obstoji skrivnost bogatstva. Samostani so to umeli, ker iz vbogega začetka so dospeli do sijajnega blagostanja. Ako je vbožno živel posamezni redovnik, cerkev in samostan sta venderle pričala o bogastvu. V njih so se nakopičili umetni izdelki v kamnu, lesu in na platnu..., neketerim takim delom bi dandanašnji zastoj iskali kaj sličnega. Tako lepi in veliki spominiki so stali mnogo denarja. Od kod pa so samostani dobili toliko? Blagostanje samostansko navadno ni imelo družega vira, kaker delo in varčnost. Tako so samostani obogateli.

2. Pridobivanje zemeljskih zakladov, ki bi jih kopičilo majhino število ljudi, in bi druge puščalo v skrajnem vboštvu, pa k sreči narodov ne bi privspevalo, delalo bi jih še bolj nesrečne. Zato je deljenje od bogastva potrebno prav tako, kaker bogato pridobivanje.

Bog se je poslužil menihov, da je naučil divja ljudstva dela in varčnosti. Ko so pa ta ljudstva obogatela v teku stoletji, se je Bog zopet poslužil samostanov, da je doveršil gospodarsko vzgojo. To je bilo v začetku trinajstega stoletja, keterega mnoge lepe cerkve pričajo do naših dni o višku tedanje omike. Žal! Tista omika je nosila ob strani globoko rano, slično nji, na kateri boleha naša doba. Bogastvo je bilo slabo razdeljeno in njega lastniki so ga zlorabili. Tedaj so neketeri

prenapeti kristijani, ginjeni terpljenja in siročine nižjega ljudstva, začeli oznanjevati vojsko v gradovih, opatijah in škofijah nakopičenemu bogastvu. To so bili tako imenovani Aljbigenzi in Valjdenzi, ki so se, kaker naši socialni demokratje, spotikali nad zasebno lastjo. Razloček mej enim in drugimi je le ta, da se demokratje naslanjajo na um, njih predniki so se opirali pa na vero, učeč, da je kristjanom vboštvo zapovedano v evangeliju, kar je, seveda, zmeta. Kristus je rekel: »Blager vbogim«, vender s pomenljivim pristavkom »v duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.« In zakaj samo »vbogim v duhu«? Zato, ker jih je mnogo, kateri so na blagu vbogi in jim dostikrat vsega pomanjkuje, pa to pomanjkanje in siromaštvo le z nevoljo prenašajo ter po premoženju hrepené. Takim ni rečeno »blager«. So še drugi, ki se sicer dejanski odpovejo vsemu posestvu, vender tega v duhu, v sercu ne storé, ker svoje prostovoljno vboštvo le z nevoljo prenašajo in bi radi zopet kaj imeli, ke bi jim bilo pripuščeno. Tudi taki niso »vbogi v duhu« in zato jim ne velja oni »blager«. Vbogi v duhu so lahko s posvetnim imetjem blagoslovljeni, pa svojega serca ne navezujejo na bogastvo, pripravljeni so če bi bilo potrebno za njih zveličanje to bogastvo zapustiti. Bogastvo torej je samo ob sebi nepomenljiva reč. Evangelij obsoja strastno ljubezen do zemeljskih dobrot, to je, lakomnost, ne pa bogastva samega na sebi.

Pogubni nauki o vboštvu bi bili morali v trinajstem stoletju brez dvojbe vstaviti delo in varčevanje in bi bili svet pogreznili v surovost. Človek se trudi in marsikraj si rad odreče za se in svoje domače; ali kedo bo to storil za ptujca, ki se lenobi vdaja. Raji bo še sam lenobo pasel in na ptuje stroške živel.

To je bil vzrok, da ste se cerkev in država združili in napovedali vojsko Valjdenzom ter Aljbigenzom. Premagali pa zmote niste z orožjem. Bolje, kaker kri krivovercev prelivati, kar se je storilo, bi bilo konec narediti samopašnosti in sebičnosti bogatinov, razkošju in zapravljivosti, nad čemer se je ljudstvo pohujševalo.

Bog je poznal in dal svetu zdravilo v beraških redovih. Naloga teh redovnikov ni bila v tem, da bi učili ljudi, pridobivati bogastvo — tega so se bili naučili v šoli benediktinov — njih naloga je bila braniti last pridobljenega bogastva in delati na

to, da se boljše razdeli. V dosego tega se jim je bilo obrniti na vero bogatih in vbogih. Bogatine je bilo treba učiti čednosti, da si pridobe zopet spoštovanje, ki so ga bili zgubili s potratnim, razuzdanim in pohujšljivim življenjem; treba je bilo odpraviti samopašno sebičnost, ter odpreti serca miloserčnosti, ljubezni do bližnjega. Treba je bilo pomiriti vboge, katerih se je bila polastila nezadovoljnost, pokazati jim je bilo treba, da prava sreča ni v bogastvu, marveč v ljubezni do spoštovanja dolžnosti. Pridigovanje in zgled tih novih redovnikov, dominikanov in frančiškanov, je doseglo to dvojno spreobrnjenje.

Čudoviti prizori. Bogatini prodajajo svoje premoženje, ga dele mej vboge, se odpovedujejo za prihodnje vsaki lastnini, katero bi mogli pridobiti na kateri koli način in vstopajo — celo mladeniči kraljevega rodu — v red sv. Frančiška in sv. Dominika. Obljubili so, da niti za svoje delo nočejo tirjati plačila, da hočejo živeti le od prostovoljnih darov, miloščine. Tako je sv. Frančišek necega dne stopil v hišo neke danjega prijatelja, ko se je sè svojimi tovariši kratkočasil. Prosil ga je malo olja za svetiljko pred sv. Rešnjim Telesom. Kakšna pridiga to za posvetne ljudi! Ti zgovornosti se ni bilo mogoče vstavljati. Čez malo let je več ko deset tisoč oseb jelo hoditi po potu sv. Frančiška. Še več jih je bilo, ki bi bili radi storili to, pa so bili zadržani mej svetom vsled zakonskih vezi ali družih ovir. Po navdihnjenju božjem je sv. Frančišek tudi za te mej svetom živeče spisal vodilo kerščanske popolnosti. Prilagodil je to vodilo za vse stanove, za vse družabne položaje. In res, kmalu je sprejelo to vodilo na sto tisoče ljudi, moških in ženskih. Nasledki so preočiti, da bi bilo treba o njih zgubljati mnogo besed. Brez števila del se je rodilo v pomoč potrebnim. Redovniki prvega reda in redovnice drugega reda so prispevali v blagajno del vsmiljenja s tem, da so se odpovedali svojemu premoženju in ga podarili. Moški in ženske tretjega reda so sicer ohranile svoje premoženje, vendar je tudi njim vodilo naročalo, dajati miloščino.

Kedo bo po tem takem redovnike, ki so se odpovedali lastnini mej lenuhe štel? Ali so zdravniki, ki lečijo telo, lenuhi? Ali pa ni zdravljenje duš potrebnije in zaslužnije? »Ti ljudje nič ne pridelajo,« tako se vgovarja. — Bodi! Kaj pa pridelajo tisti, ki prevažajo blago, ki teržijo ž njim? Nič, prav nič ne pri-

delajo. Zadovoljujejo se s tem, da postavijo blago na terg in preskerbe kupcem, česar bi si vsak posamezni iz daljave ne mogel lahko naročiti. In kedo odreka tem ljudem pravico do življenja? Prav prosjaških redov naloga je, spravljati meč uboge denar, ki bi za človeštvo ležal brez koristi v skrinji bogatina ali v hranilnici. »Njih prijaznost z velikaši — pravi grof Montalanbér, je bila priprostemu ljudstvu vedno v korist.« Neprecenljive so nadalje zasluge teh redov ko voditeljev tretjega reda, o čemer bi bilo tu odveč posebej pisati.

3. To sta dva primera, kako so cerkveni redovi služili ko orodje božje previdnosti v prosepah socialnega napredka. Najprej so pomagali potegniti svet iz siromaštva, h kateremu je bil obsojen po lenobi starih Rimljanov in Gerkov, po suženjstvu in ropanju napol divjih ljudstev, ki so prišli sè severa, da bi nastopili dediščino mehkužnih k smerti obsojenih starih narodov. Zgledi treznega življenja in vstrajnega dela, ki so jih stari menihi dajali, je bilo zdravilo zoper vse te rane. In ko so se narodi privadili dela in varčnosti, je Bog poslal prosjaške redove, da bi jih odvernili od samopašnosti.

V petnajstem stoletju se je prikazala potreba novih redov. Tedaž se je rodila v blagostanju živečim ljudem želja po izobrazbi. Iznajdba tiska je to željo podpirala. Tu je Bog posredoval s tem, da je vzbudil svetnike, ki so to socialjno potrebo čutili in popolnoma umeli. Lepo je število svetnikov ustanoviteljev novih redov v podučevanje mladine. Tako vidimo, da je l. 1534 sv. Ignacij Lojoljski ustanovil »družbo Jezusovo«, ki je pokrila svet sè svojimi kolegiji. Poznamo sv. Frančiška Saleškega (vmrl 1622), sv. Vincencija Pavlovega (vmrl 1660), sv. Jožefa Kalasancija (vmrl 1658) in toliko drugih, ki so vsi ustanovili redove v izobrazbo mladine. Ta namen je terjal globoko spremembo v redovnem življenju. Bila je tudi to božja volja.

4. V srednjem veku nahajamo mnogo dobrodelnih naprav, bolnišnic, vbožnic, sirotišnic ... in mnogo zapuščin v dobrodelne namene. Tudi to je bil sad vere.

V šestnajstem stoletju pa nastopi Luter in uči nepotrebnost dobrih del za večno zveličanje. Noben krivoverec ni kazal tolike prederznosti kaker on. Učil je, da so dobra dela grešna in da pravični z dobrimi deli žalijo Boga. Ko se je velik del Evrope poprijel te zložne vere, so prenehala tam dela vsmiljenja in

ljubezni. Niti Angleška niti Nemška ni več hotela prispevati za vojsko zoper Turke. Zginili so samostani in prišli v posvetno roke. Žalostni časi so nastopili v protestantovskih deželah.

Mejtem, ko je vladala podivjanost v Nemčiji in Angliji, je Bog v Italiji, Španiji in Franciji na novo vzbudil svetih mož, spokornega in na čednostih ter dobrih delih bogatega življenja; mnogi izmed njih so bili vstanovitelji novih redov. Tako so nastali teatini, barnabiti, lazaristi, redemptoristi, vsmiljeni bratje itd. Istočasno se je oživil apostoljski duh nekaterih starih redov. Viteški redovi sicer zdaj nimajo več pravega pomena, ali benediktin, trapisti, dominikani, frančiškani, jezuitje so še vedno v veliko korist katoliške Cerkve.

Tu bi bilo omeniti še ženske redove. Ali teh je v novejšem času nastalo toliko, da bi nam že naštevanje vzelo premnogo prostora. Le toliko pravimo, da je tudi tu socialni vpliv velik in pogostoma tako očividni, da ga niti najhuji verski nasprotniki ne morejo tajiti. Lahko terdimo h koncu: Cerkveni redovi stoje na straži in se trudijo vsak po svoje odpomoči ti ali oni socialni potrebi.

Vernimo se zdaj k nekdanjemu protestantovskemu pastorku. Mož se imenuje kaker smo videli, bivšega učenca sv. Frančiška, ki ga še zmirom ljubi in visoko čišla. Frančiškanski duh se mu zdi še zmirom dobro zdravilo za vse, ne le za katoličane, ampak tudi za protestante. Zakaj se mu je torej, in celo na svojem jeruzalemskem romanju, tako neprijazno odpovedal? Ker je sokriv italijanskega beraštva, ker ni nič storil, da se vboštvo odpravi! To mu očita tudi še v knjižici »Sonnenfahrten«, ki je izšla pred štirimi leti in obsega med drugimi tudi že omenjene spiske iz Asiza, pisane l. 1906. Po teh spisih se da bolje umeti, kar smo navedli iz stariše knjige »Asia«; zato smo iz njih že tudi povzeli, kar nam more moza v nekoliko boljso luč postaviti. Popolnoma ga opravičiti pa ni bil naš namen. Saj ponavlja tudi še v teh novejših spiskih stara očitana, ki jih moramo tu vsaj na kratko ovreči. Priznava sicer, da je bil v protestantovskem kerščansko-socialnem toku leta 1890 vsem glavni cilj izboljšanje zemeljskega blagostanja vbožniših razredov ljudstva in ta cilj da ni frančiškanski. Temu moramo priterditi, glavni cilj kakega cerkvenega reda to ni, tudi svetovne duhovščine kato-

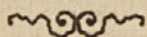
liške ne, in če so protestantski pridigarji še kerščanski, še oznanjevalci evangelija Kristusovega, tudi njih glavni cilj ne bi smel to biti, kakor ni bil glavni cilj Kristusov. Ali »tam-le pred lepimi vrati asiškimi« tako piše mož dalje, »stoje še denes, 700 let po Frančišku, berači in stezajo roke, ne po delu, temuč po daru, k ima od nekod priti, in tudi v frančiškanskih legendah igra resnično in vspešno pomaganje le majhino postransko »vlogo«. Jezusovo življenje je neprimerno bogatejše s poročili o pemožnih delih s praktičnim namenom«. — Gotovo! Jezus je ko Bog lahko pomagal s čudežem, kjer je le hotel; vbogi Frančišek tega ni mogel tako lahko. Da se pa berači zbirajo po božjih potih — ne le v Asizu, temuč tudi pri nas in najberž celo po Nemškem, in da stezajo roke po daru, ne po delu, tega ni kriv sv. Frančišek. Berači so navadno ljudje, ki so nezmožni za delo. Da se ne vrivajo med nje taki, ki bi lahko delali pa nočejo, za to imajo skrbeti posvetne oblasti, ne Frančišek in frančiškani. Vboštvo odpravljati tudi ni bila dolžnost sv. Frančiška. Ke bi bil to hotel, bi bil delal nasproti sam sebi in samemu Kristusu, njemu, ki je zagotavljal, da bodo ljudje vboge vedno imeli mej seboj, in odločno povedal, kako težko se je zveličati bogatemu. »Lažje gre kamela skozi uho igle, kakor bogati v nebeško kraljestvo« (Mat. 19, 24). Da se pa vbogim polajša vboštvo, za to je Frančišek storil, kar je mogel, in hotel je, da tako stori tudi vsaki, ki hoče vstopiti v njegov red. Že, ko je bil še v očetovi hiši, je delil vbogim več ko je bilo očetu ljubo, pozneje je odrekel tudi najpotrebniše reči sebi in svojim bratom, da je pomagal, kjer je videl koga v sili in potrebi. V vodilu je pa zapisal: »Če bodo kateri hoteli to življenje prevzeti in pridejo k našim bratom, naj jih pošljejo k svojim provincijalnim ministrom« in ti »naj jim reko besede svetega evangelija, da naj gredo in prodajo vse svoje reči in naj skušajo vse vbogim razdeliti. Če bi pa tega ne mogli storiti, jim zadostuje dobra volja ... Če bi se pa svet iskal, jih smejo ministri poslati h kakim bogaboječim, da po njihovem svetu svoje imetje vbozim razdele.« — Kaj se more več storiti za vboge kakor da se jim da, česar nimajo in bi jim bilo treba, ter da se, koliker mogoče, tudi druge k temu pripravi?

Ali ne le samo vbozim, tudi bolnikom, zlasti najbolj nesrečnim, gobavim, je skušal pomagati sv. Frančišek. Sam piše:

berž v začetku svoje oporoke: »Gospod je meni bratu Frančišku tako dal, da sem začel delati pokoro, ker se mi je zdelo, ko sem bil v grehih, zelo zoperno videti gobave, in sam Gospod me je pripeljal med nje in sem bil vsmiljen ž njimi. In ko sem šel od njih, se mi je tisto, kar se mi je zoperno zdelo, spremenilo v dušno in telesno sladkost.« — Ni li s tem mnogo bolečin terpečega človeštva olajšal sv. Frančišek in za njim drugi, ki so se po njem ravnali?

Ali nemški pastor išče pred vsem Arbeit, Arbeit, dela. Dela bi bil imel Frančišek učiti svoje Italijane, ž njim rešiti ljudstvo socijalne bede. Mi moramo gospoda vprašati na to, ali je mari Frančišek brez dela živel, ali so njegovi tovariši in bratje lenobo pasli? Nikaker ne! Tudi o tem piše Frančišek v svoji oporoki: »In jaz sem sè svojimi rokami delal in hočem delati, in terdno hočem, da naj vsi drugi bratje delajo kako pošteno delo. Kteri ne znajo, naj se naučijo, ne zaradi želje po plačilu za delo, temuž zaradi dobrega zgleda in da bodo odganjali lenobo.« Tudi vodilo reda zapoveduje v 5. poglavju zraven molitve tudi delo in brata Muho, tako ga je imenoval, ker ni hotel delati, je Frančišek brez pomisleka in obotavljanja izpodil iz reda — tako se bere v sloveči knjižici, ki je znana pod imenom Fioretti (cvetjiče ali cvetličice) in jo pozna tudi naš gospod pastor in jo ko »ročno knjižico bratovske ljubezni« čisla in hvali. Da tudi dandanašnji sinovi sv. Frančiška ne pasejo lenobe po svojih samostanih, tega nasproti protestantovskemu gospodu ni treba povdarjati; pač pa bi bilo dostikrat treba nasproti nevednim katoliškim obrekovavcem, ki ne morejo ali nočejo umeti, čemu je treba menihov in kako si upajo celo miloščino prositi od hiše do hiše. Treba jih je, ker jih katoliška Cerkev potrebuje, v šoli in v cerkvi, pred aljarjem, na pridižnici in zlasti v spovednici jih potrebuje, in miloščino si upajo prositi, ker jo pošteno zaslužijo. Spovednik ne zahteva in ne sme zahtevati niti sprejeti od svojih spokornikov ali spovedovancev nikakeršnega plačila, ke bi tudi cel dan in pol noči presedel v spovednici, in to storiti so menihi po mogočnosti zmirom pripravljeni. Verno ljudstvo se jim hvaležno izkaže, ko pride ta ali oni miloščino prosit. Terja pa se od nikogar nič; kedor hoče da, kar more, kedor ne more ali noče. Bog ga obvaruj! — To mimogrede! Na vse zadnje še eno ali dve besedi gospodu pastoru, ki očita sv. Frančišku pomanjkanje logike.

Da je bil sv. Frančišek priprost, neučen človek, to v oporoški sam priznava; v 10. poglavju vodila pa celo naroča, da naš bratje ne skerbe, da bi se tisti, ki ne znajo vednosti, vednosti učili — namestu vednosti bi se morda smelo reči celo »čerk«. To se tiče, kaj pa da, bratov, ki imajo ostati lajiki in opravljati ročna dela, ki so potrebna v vsaki družini. Njim bi učenost nič ne koristila, mogla bi jih le nezadovoljne in nesrečne storiti. Da je Frančišek to zabranil, je bilo modro in hvale vredno. Tudi on sam je hotel ostati le ponižen dijakon in skoraj gotovo ni študiral nobene šolske logike. Iz tega pa se ne more sklepati, da ni znal logično misliti, da ni poznal natorne logike. Očitno je bilo popolnoma logično, ako je Frančišek sodil, da kedor hoče oznanjevati nauk tistega, ki je rekel (Mat. 6, 33): »Iščite najprej božje kraljestvo in njegovo pravico, vse drugo vam bo naverženo,« ta ne sme za svoj glavni cilj imeti časno blagostanje ljudstva, kaker gospod pastor, temuč večno zveličanje. Radi pa priterdimo gospodu pastoru v tem, da ima biti frančiškanski duh, to je duh evangelijskih svetov, kerščanskemu ljudstvu zdravilo, ne pa vsakdanja hrana. To je sv. Frančišek prav tako mislil; zato je vstanovil svoj tretji red, ki ga ne vežejo evangelijski sveti, temuč le božje in cerkvene zapovedi. In Kristus sam je rekel bogatemu mladeniču (Mat. 19, st. 17.): »Če hočeš iti v (večno) življenje, izpolni zapovedi! Da je pa tudi za to življenje treba skrbeti s trudapolnim delom, to je Bog že Adamu napovedal: »V potu svojega obraza boš kruh jedel, dokler se ne poverneš v zemljo, iz ketere si vzet.« (I. Moz. 3, 19). — Vse to je tudi sv. Frančišek dobro vedel, in ke bi bil sloveči nemški pastor vse prav premislil, morda bi se mu ne bil tako neprijazno odpovedal in bolje bi bilo zanj. In ke bi le še dalje in logično mislil, morda bi se vernil ko dober učenec k svojemu staremu učitelju, morda bi se vernil celo, kaker že marsikateri dober protestantovski pastor, v edino pravo, staro katoliško Cerkev, — kar mu mi prav iz serca želimo.

Pervič z Bogom po zraku.

Beseda aeroplan bo morda večini naših bravev že znana iz časopisov, ki večkrat poročajo o nesrečah letavcev po zra-

ku. Orodje, ki ga ti letavci imajo, se imenuje aeroplan; podobno je velikanskemu ptiču z razprostertimi perutmi. Ž njim se je mogoče vzdigniti do tisoč in več metrov visoko in preleteti v prav kratkem času velike daljave. Tako je ni davno, kaker je bilo brati, neki vojaški častnik preletel v poldrugi uri 120 kilometrov daljave iz Gorice v Ljubljano. Brez nevarnosti tako letanje seveda ni; iz početka so prihajala dan na dan poročila o smertnih nesrečah avijatikov, kaker imenujejo te letavce po latinski besedi »avis«, to je »ptič«. Zdaj se o teh nesrečah ne bere več tako pogosto, saj se aeroplani vedno bolj spopolnjujejo. Brez nesreč pa seveda ne bo nigdar. Zato se pameten človek do nepotrebnem in samo za kratek čas ne bo podajal v nevarnost. Ali je pa morda kedaj treba? Vtegnilo bi biti, zlasti v vojski. Če ima sovražnik dobro izurjene avijatike, jih moramo imeti tudi mi, ako se hočemo ž njim meriti. Zato se je pa seveda treba prej dolgo pripravljati, in to se tudi pri nas godi. Prav blizu Gorice na tako imenovanih Rojcah je vežbališče za vojaški zrakoplovni oddelek. Tudi iz našega samostana se vidi, kako se vzdigujejo v zrak; včasih priropoče kateri prav do nas, seveda v veliki visočini. Človeka ni videti; skrit je v svojem stroju. Pa kaj imajo opraviti avijatiki v vojski? Očitno, da opazovati kje je sovražnik, koliko ga je in kaj dela, kje napreduje domače vojaštvo, kje je morda preslabo in potrebuje pomoči. In kedo bi bil mislil? celo duhovno pomoč je mogoče dobiti p aeroplanu. Kako se je nekaj takega v resnici zgodilo, so menda lansko leto časniki ob kratkem poročali; zdaj smo pa našli v nekem nemškem listu vso dogodbo na drobno popisano*) in upamo, da bo gotovo mikala tudi naše bravece.

To je bilo v severni Afriki v deželi Alžiriji, ki so si jo Francozi osvojili, ne da bi bili domače prebivalce popolnoma vkrotili.

Oddelek francoskih vojakov v okolici mesta Laghuat na robu puščave Sahare so ondotni ljudje, imenovani Tuaregi, napadli. Pri tem spopadu je bil poveljnik Laržót smertno ranjen. »Tri do štiri ure še lahko živite,« tako sodbo je izrekel zdravnik.

»Umreti,« odgovori ranjeni, »to nič ne de, ali umreti brez duhovnika, brez verskih tolažil — to je žalostno.«

*) »Custos«, Korrespondenzblatt für den kathol. Klerus. XIV. Jahrg., Januar 1913, Heft 1.

Te besede je slišal poročnik Brégard, izversten avijatik, pred kratkim si je pridobil spričevalo kermarja (zračnega brodograditelja); zdaj je spremljal sè svojim aeroplanom vojaštvo.

»Poveljnik,« vzklikne hitro, »ukazite in jaz vam najdem duhovnika.«

»Ali kje?« vpraša sè slabotnim glasom vmirajoči.

»V Laghuatu, poveljnik, — vreme je jasno — nobenega veterčka v zraku — moj ptič leti hitro — prej kakor v trena urah vam pripeljem duhovnika, ako bo seveda imel pogum iti z menoj.«

Žarek veselja vsplamti Laržotu v očeh. »Hvala vam prav! stiskajoč poročniku roko, »vi ste dober tovariš. Hitite!«

Brégard zažene gonilo (motor), se vzdigne kvišku, preleti zrak — okoli 200 kilometrov daleč, dospe v Laghuat in h sreči takoj dobi v bolnišnici vojaškega duhovnika Andrala.

»Oče moj,« zakliče skoro iz sape, »ali bi teli z menoj vstopiti v aeroplan?«

Kapelan je imel to vprašanje za šalo. »V aeroplan? — tako pozno? — kam?«

V naglici je pojasnil poročnik, kaj se je zgodilo.

»Jaz sem pripravljen,« odgovori Andral.

Deset minut nato je sedel junaški duhovnik poleg avijatika v aeroplanu. Velika množica ljudi je hotela videti ta dogodek, edini v cerkveni zgodovini. Stroj se vzdigne in kmalu zgine na zapadu v erdečih večernih oblakih. Duhovnik, globoko zbran, pritiska sreberno posodico sè sv. hostijo na persi. Čudovite misli mu napolnjujejo dušo. Pervikrat je to, da se Odrešenik, pričujoč v sv. hostiji, na lahkih perutih aeroplana vozi skozi ozračje — tisoč metrov visoko nad rumenim peskom puščave, v oddaljen samotni kraj, kjer ga pričakuje umirajoč kristjan. Res, Bog, ki o njem že sveto pismo pravi, da se vozi na vetro perutih in perutih večerne zarje. —

Sonce se je nagnilo na rob puščave, njegovi najlepši žarki padajo na kerhkega vmetnega ptiča in zlaté njegove peruti. Kakor svetniški sijaj obdaja bogato barvana luč letalni stroj in Najsvetejše, ki je nosi. Poročnik Brégard, ravna s terdnimi rokami kermilo in ostre oči vpirajoč v daljavo goreče moli, da bi mu Bog pomogel še o pravem času priti k ubogemu poveljniku. Aeroplan hiti s prav nepričakovano hitrostjo, leti kakor pušči-

ca. Ali še živi smertno ranjeni? — Naenkrat se prikaže šotarišče v pojemajoči svetlobi nagnjenega dne. Poročnik Brégard ustavi gonilo, stroj se nagne navzdol in prileti na lahko v sredo tabora, od vojakov s pravim navdušenjem pozdravljen.

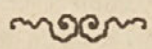
Duhovnik ginjen zapusti svoj sedež in stopi v šotor, kjer je ležal vodja na smertni postelji; še je bil živ, upanje ga je zveč ko naravno močjo obvarovalo konca. Odpre oči, ugleda duhovnika in zašepeta: »Hvala Ti, dobri Bog.«

»Da,« odverne Andral, »zahvalite se dobremu Zveličarju, ki je iz tolike daljave prišel k vam, da vam da poljub miru.«

Duhovnik se nagne k umirajočemu, ga spove, mu podeli božji kruh življenja in sveto olje. Še nekaj tolažilnih besed in poveljnik Laržot je bil mertev. Njegova duša je zletela v večnega sončno deželo.

To je bilo prvo previdenje po zraku. »Moje je vse,« govori Gospod, »načertom moje ljubezni ima služiti« — tudi aeroplan.

P. V. K.

Iz Jeruzalema,

dne 31. I. 1913.

Kaker že tolikokrat, tako so sv. oče Pij X. zopet pokazali svojo očetovsko skerb in naklonjenost našemu redu, ko so pred kratkim namreč 17. nov. 1912, izdali pismo glede najsvetejših krajev naše vere, katerih varuhi so ravno sinovi sv. Frančiška.

V tem velepomembnem pismu so prekoristne naredbe in nova določila, po katerih naj bi se češčenje do teh, za vsako verno serce tako ljubih krajev ne samo ohranilo, ampak povsem katoliškem svetu čimbolj pomnožilo ter se poterdila pobožnost vernikov, ki jih prihajajo obiskovat iz vseh delov sveta. S tem pismom so sv. oče tudi, kar se še dosedaj nigdar ni zgodilo, sami imenovali novo predstojništvo, da vlada tako obširno kustosdijo Sv. dežele. Ona obsega 57 samostanov in redovnih hiš, ki so v treh delih sveta: v Aziji, Afriki in Evropi — s približno 500 redovniki tako različnih narodnosti; mej njimi je tudi pet Slovencev.

Predstojništvo Sv. dežele je sestavljeno iz sedem redovnikov, ki morajo vsi stanovati v Jeruzalemu v glavnem samostanu sv. Odrešenika. Verhovni predstojnik se imenuje kustos ali varih Sv. dežele; od negdaj že ima tudi naslov gvardijan gore Sion. Njemu v pomoč je šest redovnikov. To so tako zvana diskreti, ki morajo biti po papeževih določilih raznih narodnosti; sedaj je prvič tudi eden Slovenec mej njimi.*)

Vsakedo lahko izprevidi, da ni majhna naloga, skerb in odgovornost vladati tako obsežno kustodijo, s toliko svetišči in napravami!

In ti novi predstojniki so bili pozvani meseca januarija v Jeruzalem. Prvi je prišel p. kustos, ki je bil sprejet že v Jafi, posebno pa v Jeruzalemu jako slovesno.

Ker je božji grob Zveličarjev glavno svetišče in se predstojnik Sv. dežele nazivlje varih božjega groba, mora on po obredniku imeti tudi slovesen vhod v baziliko božjega groba, kar se je zveršilo dne 29. januarija popoldne.

Slovesno so oznanjali zvonovi cerkve božjega groba kaker tudi cerkve sv. Odrešenika, da prihaja verhovni predstojnik v spremstvu redovnih sobratov, katerih je bilo približno sto, v božji grob, da ga svečano sprejme v svoje varstvo. Dospevši v sprevodu do bazilike božjega groba, ki je bila polna ljudi, je kustos kleče poljubil križ pri kamnu maziljenja.

Sprevod se je pomikal nadalje mej petjem Te Deum-a do kapele božjega groba, ki ga je šel počastit p. kustos, odondot v kapelo sv. R. T. Po odpetih molitvah so se vsi redovniki, potem drugi verniki poklonili novemu kustosu, poljubivši mu roko. Na to se je pričel sprevod po baziliki, kaker je v navadi vsak dan, samo da zelo slovesno, vedno mej petjem. Okoli kapele božjega groba je šel sprevod trikrat in se končal v kapeli sv. R. T. s petimi litanijami Matere božje. Po obisku gostišča v božjem grobu se je vernil novi kustos s kavasi in redovniki v samostan sv. Odrešenika. Tako je bila doveršena predpisana slovesnost vstoličenja novega p. kustosa.

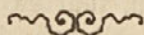
Velika je čast in odlika, da so najsvetejši kraji naše sv. vere po božji previdnosti in dobroti apostolskega Sedeža v ne-preterganem varstvu sinov sv. očeta Frančiška, ki je prvi mej

*) To je naš p. Benigen Snoj, bivši do zdaj slovenski duhovni pastir v Kahiri, prej pa v Aleksandriji.

svetimi redovnimi ustanovniki posebno mislil na misijone in sestavil poglavje v vodilu o misijonih. On nam je dal tudi z lastnim življenjem zgled skerbi za misijone, ker se je sam trikrat odpravil v Sv. deželo oznanjevat evangelij. In ravno te najsve-tejše kraje so dobili v svojo skerb sinovi sv. Frančiška ter jih ohranjajo in oskerbujejo že sedem stoletij s podporo vernikov vsega sveta; saj so pa tudi ti sv. kraji skupna last vse katoliške Cerkve.

Novo predstojništvo Sv. dežele, izvoljeno od sv. očeta samega, kaker tudi vsi redovniki kustodije Sv. dežele bodo tudi v prihodnje in še z večo vnemo skerbili za ohranitev najsve-
tejših krajev in njih svetišč, oserčeni po prekornih naredban sv. očeta Pija X. in njih apostolskem blagoslovu.

P. B.

Drobtinice in odlomki iz kerščanskih nauk in pridig Jožefa Škrinjarja.

P. H. R.

Iz 2. sešitka „O veri“.

(Dalje.)

XXXVII.

Jezus je terdovratnim judom, kateri se mu niso dali spre-
obrniti, napovedal, da bo Jeruzalem razdjan, njih močohni tem-
pelj podert, da kamen na kamnu ne bo ostal in da ne bo nikoli
več sezidan. Glejte, vaša hiša vam bo pusta puščena (Mat. 23,
38). Kar je Kristus prerokoval se je natanko dopolnilo (v 70.
letu). Rimljani so Jeruzalem poderli in njegov lepi tempelj raz-
džali. Cesar Julijan je hotel Kristusa na laž djati in pokazati, da
njegovo prerokovanje ni pravo in resnično, ko je djal, da bo
jeruzalemski tempelj za vselej zapuščen. Zato je cesar iz vsih
krajev v Jeruzalem poslal (zidarjev) in jim zapovedal razdžant
tempelj v novič postaviti. Že so zidarji za novi tempelj začeli
grunt kopati in že so podlago starega templja razkopali, kar
pridejo iz zemlje ognjeni plameni in požgo delavce in odpodž.

In kolikerkrat so začeli delati, tolikokrat so bili odgnani. Jeruzalemski tempelj še dandanašnji v podertiji leži. In tako je cesar Julijan namestu Kristusa na laž djati, njegovo prerokovanje še bolj poterdil, ker celo na zemljišču starega templja ni kamna na kamnu ostal. Tako so besede božje vselej resnične. Zato je Kristus pač rekel: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede pa ne bodo prešle.«

XXXVIII.

Ker pa vemo, da je Bog neskončno resničen, moramo njegovi besedi vselej verjeti in v njegove obljube terdno zaupanje postaviti. Kar koli je pobožnim obljubil, vse se bo gotovo dopolnilo, in to naj nas k dobremu priganja. Pa tudi natanko se bo zgodilo, kar je grešnikom zažugal.

Ker je Bog resničen, tudi mi vselej resnico govorimo in bodimo zvesti v svojih obljubah, da bomo tako Bogu zmirom bolj enaki in dopadljivi.

XXXIX.

Bog je nespremenljiv t. j. od vekomaj do vekomaj je on ravno tisti, v nobeni reči se ni spreobernal in se tudi nikoli ne bo. Človek se zmirom spreminja; v mladosti je majhen, potlej zraste in je velik; zdaj je zdrav zdaj bolan; zdaj je vesel, kmalu potem žalosten; zdaj kako reč ljubi, kmalu potem ne mara za njo; zdaj je dober, čez malo časa hudoben. Nič tacihi spremen ni pri Bogu, ampak on je zmirom tisti, kaker je od vekomaj bil.

XL.

Da je Bog nespremenljiv, vemo iz tega, ker je neskončno popoln duh, torej ne more boljši biti in zavoljo svoje svetosti ne more slabejši biti; on se ne more ne priučiti, ne bolj posvetiti. Zato pravi pri Malahiju preroku: »Jaz sem Gospod in se ne spreminjam.« In če nam sv. Pismo o božji jezi, božjem sovraštvu, maščevanju, kesanju in usmiljenju govori, niso te besede tako umeti, kaker da bi se Bog keterikrat kaj spremenil kaker človek, ki se v jezi raztogoti, v sovraštvu bližnjega z lepim očesom še pogledati ne more, iz maščevanja nad bližnjim vpije in rohni, iz kesanja bližnjega miluva. Te besede niso tako umeti, ampak so le po človeško rečene, ker ne moremo o Bogu drugači govoriti kaker po človeško.

XLI.

Če je človeka postavim kedo razalil, je potlej jezen in ga sovraži; ravno tako o Bogu mislimo, da se nad grešnikom jezi in ga sovraži, čeravno jeza in sovraštvo božje nič drugega ne pomenita kaker njegovo neskončno nejevoljo nad hudim. Pa tudi ko o božji nevolji govorim, o Bogu ne govorim prav, zakaj gdor je nejevoljen, je bil prej dobre volje, potlej pa ni. Pri Bogu pa tudi tega spreminjanja ni. Ke bi hotli o Bogu prav govoriti, bi morali imeti besede, ki niso za ljudi.

Božje maščevanje nič drugega ne pomeni, kaker njegovo pravico, keder nespokorne grešnike kaznuje. Božje vsmiljenje nič drugega, kaker njegovo milost. Ko nam pravi sv. Pismo, da se je Bog ob času splošnega potopa kesal, da je človeka vstvaril, je to zopet po človeško rečeno, in nič drugega ne pomeni, kaker Bogu ni bilo prav, da so ljudje tako razuzdano živeli, da jih je moral s potopom pokončati. Kesati se Bog ni mogel, saj je od vekomaj vedel, kako bodo ljudje živeli....

XLII.

Bog je neskončno dobrotljiv do svojih stvari, vse dobro imamo od njega, zakaj noben človek nam ne more nič dobrega dati, če mu Bog tega prej ne da. Da je Bog neskončno dobrotljiv vemo iz tega, ker je vse na svetu svojim stvarjem v potrebo vstvaril in ker posebno za nas po o č e t o v s k o skerbi. Telo nam je dal s petimi počutki, katerih sledni nam prinaša dosti prida in dela veliko veselja; dal nam je neumerjočo dušo in v njo je djal pamet in svobodno ali prosto voljo, da moremo dobro spoznati in storiti in se tako vekomaj osrečiti.

In če še kaj več hočemo, celó svojega edinorojenega sinu Jezusa Kristusa nam je Bog poslal da nas greha reši in večno zveliča. Glejte, kristjani, tako dobrotljiv je Bog! Zato je Kristus djal: »Gdo izmed vas bo sinu, če ga kruha prosi, kamen dal, ali če ga ribe prosi, kedo mu bo kačo dal? ali škorpionu, če ga jajca prosi? Če torej vi, ki ste v primeri z Bogom hudobni, svojim otrokom dobre darove dajati znate, koliko bolj bo nebeški oče dobrega duha dal njim, kateri ga prosijo?«

Kar božjo dobrotljivost še bolj kaže, je to, ker nam je toliko dobrega brez našega zasluženja podelil, in ker nam je veliko dobrega tudi storil, ne da bi ga bili prosili.

XLIII.

Če je Bog tako zelo dobrotljiv, si bo morebiti tukaj gdo mislil, zakaj pa neketerim ljudem tolike nesreče pošlje in dopušča, da toliko zlega nad nje pride? Ali, kristjani, tudi nadloge, tudi zlo tega sveta, tudi nesreče so božje dobrote, če po veri sodimo. Če so nadloge nasledki naših lastnih grehov (post. vboštvo pri pijancu, bolezen pri nečistniku), nam morajo k popolnšanju služiti. Če so nam nadloge in križe drugi ljudje nakopali, se moremo v poterpežljivosti in v ljubezni do sovražnikov vterditi in se navaditi hudo z dobrim povračevati, da bomo vredni otroci nebeškega očeta, kateri deli svoje dobrote grešnikom in pravičnim.

Tako nas te nadloge k popolnosti napeljujejo. Če nas križi brez našega zadolženja zadenejo, nam naredo sedanji krivični svet zopern in dolgočasen, da le v samem Bogu tolažbe iščemo, in da po nebeškem kraljevstvu zdihujemo, kjer bomo od vsih britkosti večno počivali. Tako je vse, vse božja dobrota, če le človek prav obračati hoče, kar je telesu hudo in nadležno.

XLIV.

Ker vemo, da je Bog neskončno dobrotljiv, smemo z veliko zvestostjo pričakovati, da nam bo vse potrebne reči in dobrote dodelil; če nam pa vender kako reč odreče, stori to, ker previdi, da bi nam bila škodljiva.

Ker je Bog ves dobrotljiv in vse dobro od njega imamo, bodimo mu za prejete dobrote s tem hvaležni, da bomo njegovo sveto voljo zmirom dopolnjevali in da bomo tudi mi dobrotljivi svojemu bližnjemu.

XLV.

Bog je neskončno milostljiv, to se pravi, on ljudem grehe odpušča, če se res spokoré. Da je Bog neskončno milostljiv, vemo iz tega, ker ljudi, če kaj hudega storé, ne kaznuje precej, in če jih tudi kaznuje, jim ne odtegne vsih svojih dobrot, ampak še le priložnost in pomoč jim daje, da se popoljšajo, in če se popoljšajo jim grehe odpusti. Zato pravi Kristus: „Bodite milostljivi kaker je vaš oče v nebesih milostljiv“.

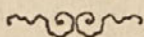
In da boš to božjo lastnost še bolj spoznal, premisli, kristijan, da si večno pogubljenje zaslužil, in ke bi bil Bog tebi po tvojem zaderžanju poveril, bi ti bil dal vmreti, ker nisi vreden da živiš in ne zaslužiš, da bi te božja zemlja nosila in te grelo sonce. Bog bi ti bil smel po vsi pravici vse svoje dobrote odtegniti, ker si njega, delivca vsih dobrih darov, že tolikokrat ražalil. Tvoje zasluženno mesto je torej peklenko brezno, tvoja vboga duša bi morala zdaj le še v peklu goreti in na vse večne čase grozovite martre terpeti. Ti bi moral med hudiči in peklenškimi pošastmi v tistem kraju prebivati, kjer bo večni jok in škripanje sè zobmi.

Glej, revež! toliko nesrečo si zaslužil in to ne enkrat, ampak tolikokrat, kolikerkrat si kaki smertni greh storil.

Vender te Bog ni kaznoval, kar si že tolikokrat zaslužil. On te pusti zdravega hoditi in po noči na dobri postelji ležati, ko si na razbeljeni žerjavici zaslužil ležati, in če se spreoberneš in poboljšaš, ti hoče Bog vse tvoje grehe odpustiti in vse ražaljenje takó pozabiti, kaker bi ga ne bil ražalil.

Hoče te zopet med svoje prijatele vzeti, in sè svojimi angelji v nebesih nad tabo veselico obhajati, kaker nad najbolj srečno dogodbo.

Glej, kristijan, takó neizrečeno milostljiv je Bog, in ali te ne bo tolika milost tvojega Boga omečila, da se svojih storjenih pregreh skesaš in tako dobremu Gospodu služiti začneš?

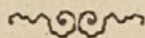
Prijatelici v spomin.

(Dopis iz Središča.)

Na sveti božični praznik 25. decembra l. l. je neizprosna jetika zamorila najlepši cvet ponižnosti in pobožnosti v Središču, vmerla je v svojem 35. letu blaga Marijina hči in tretjerednica Lizika Bedžjanič. Zastonj je l. 1911 in 12 iskala zdravja v Gleichenbergu, ljubi Jezus je hotel svojo zvesto nevesto hitro imeti pri sebi. In zvesta Kristusova nevesta je bila v resnici kaker v zdravju tako v bolezni. Nigdar ni dosti tožila čez bole-

čine; žalostnega obraza je ni skoraj nihče videl. Vedno je bila ljubezniva, postrežljiva, darežljiva po svojih močeh, ponižna kakor vijolica, ki se skriva pod germičjem. Sovraštva ni poznala družega kakor do greha. O njeni izredni pobožnosti sodimo lahko nekoliko po njeni zapuščini. Imela je mnogo vsakoverstnih pobožnih spisov. Ko je kaj novega izešlo, kak molitvenik ali kaka druga dobra knjiga, takoj si jo je omislila. Pesmi je imela mnogo spisanih, zlasti Marijinih, kar kaže njeno posebno ljubezen do Matere Božje. Da je ko Marijina družbenica in tretjerednica rada molila sv. rožni venec, je umljivo samo ob sebi. Od l. 1893 je bila vpisana v bratovščino najsvetejših Serc; zadnji čas lanskega leta se je še L. Grinjonovi pobožnosti ali bratovščini Marije kraljice serc pridružila. Pa bila je tudi prijateljica izobrazbe ter se posebno veselila razvoja mladinskih katoliških izobraževalnih društev. Rada bi se bila vdeležila shodov, ko bi ji bilo dopuščalo zdravje in razmere. »Skoraj te zavidam«, mi je dejala, »da se lahko veseliš z mladimi pevkami.« Ali zdaj bi pač lahko rekla jaz in druge sestre z menoj: »Zavidamo te, dobra Lizika, da si tako srečna, da se že veseliš pri Jezusu, svojem ženinu, v svetem raju. Ne pozabi nas, naše skupščine III. reda, naše Marijine družbe! Prosi za nas, da postanemo tudi me pobožne kakor ti in se snidemo enkrat vse pri ljubem Bogu!«

Jožefa Klobučar.

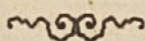

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo rajni udje III. reda skupščine g o r i š k e: Marija (Antonija) Jamšek iz Kronberga, Ana (Marija) Lipičar iz Kala, Katarina (Marija) Kragelj iz Gorice (bivša kuharica rajnega mons. Kravanja, ki je v III. redu Bogu služila 53 let); b i l j a n s k e: Marija (Franciška) Mikulin iz Biljane, Blaž Trampuž, vmerl v Št. Vidu pri Vipavi; l j u b l j a n s k e: Ignacij Medved, Katarina Hafner, Franciška Paik, Marjeta Usenjar, Marjeta Dolžan, Marija Venier, Marija Skubič, Marija Grašič; b r e ž i š k e: Helena Kreačič, Katarina Krava-

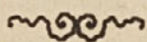
rič, Ana Vimpolšek iz Brežic; Ana Vovk, Apolonija Tomše, Marija Šepetavec s Čateža; Marija Agrež s Pišec; Barbara Ogorelec s Cerkelj, Ana Zupančič z Dobrove; drugih: Jožefa Potnik pri Sv. Kunigundi (Zreče pri Konjicah); Marija Rožič, sprejeta v Teržiču 3. dec. 1911, † 18. jan. 1913; Helena Jambrovič † 22. febr. 1912; Elizabeta Bedjanič † 25. dec. 1912 v Središču; Marija (Elizabeta) Vončina iz Zgornje Tribuše; Marija Rasinger, tretjerednica jeseniške skupščine, omožena, stara 66 let, v tretjem redu 26 let, vmerla 19. svečana tekočega leta 1913.

Dalje se priporočajo v pobožno molitev: prileten dohovnik, da bi mogel svoje dolžnosti spolnovati in za dar pobožnosti; globoko v greh padla ženska za spreobrnjenje; mladina za spodobno obnašanje v cerkvi in šoli; verni za vredno prejemanje sv. zakramentov; nekdo v Ameriki, da bi mogel strasti in skušnjave premagati; M. Hijacinta, da bi dobila zaželeno službeno mesto; M. S. priporoča sebe za zdravje in svojega brata in njegova sinova za spreobrnjenje.

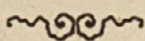
Za kitajski misijon

so nadalje poslali k nam: Frančiška Wester: 3 K; Helena Terstenjak: 50 v; Štefan Jenko: 4 K; Ana Lipovšek (Glogov brod št. 3, Artiče, p. Brežice ob Savi, Štajersko) za odkup kitajske deklice, ki naj se kersti na ime Ana: 30 K (darovalka prosi, da bi se ji doposlala fotografija odkupljene deklice); Jožef Spanz: 2 K; v Kamnik so poslale: Neža Černel: 10 K; Ivana Gajetta: 5 K; Ivana Osana: 5 K; Helena Vidali: 1 K, vse iz Tersta; neimenovana: 20 K.

Za cerkev sv. Elizabete

Marija Kreszlim: 1 K.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1913.

Mesec marcij ali sušec

1. sobota : bl. Matija Nazarejeva, d. 2. r.

2. **nedelja**, 4. postna, bl. Anjeza Praška, d. 2. r.
3. **ponedeljek**: sv. Tit, škof.
4. **torek**: sv. Kazimir, sp.; sv. Lucij I. p. m.
5. **sreda**: sv. Janez Jožef Kriški, sp. 1. r. **P. O.**
6. **četrtek**: sv. Koleta, d. 2. r. **P. O.**
7. **petek**: predr. kri Kristusova; sv. Tomaž Akvinski, c. uč.
8. **sobota**: sv. Janez od Boga, sp.

9. **nedelja**, 5. postna, tiha : sv. Katarina Bolonjska, d. 2. r. **P. O.**
10. **ponedeljek**: sv. 40 marternikov.
11. **torek**: sv. Frančiška Rimška, vd.
12. **sreda**: sv. Gregor pap. c. uč.
13. **četrtek**: sv. Peter Nolasko, sp.; bl. Rogerij, sp. 1. r.
14. **petek**: Mati božja 7 žalosti; sv. Peter Trejski, sp. 1. r.; prenese-nje trupla sv. Bonaventure.
15. **sobota**: sv. Perpetua in Felicita, m.

16. **nedelja**, 6. postna, cvetna: bl. Peter Sijenski, sp. 3. r.

17. **ponedeljek veliki**: sv. Patricij, šk.
18. **torek veliki**: bl. Salvator, sp. 1. r.
19. **sreda velika**: sv. Jožef, P. O. V., O.
20. **četrtek veliki**: bl. Janez Párem-ski, sp. 1. r. R. P.
21. **petek veliki**: sv. Benedikt, opat.
22. **sobota velika**: sv. Benvenut, O-zimski, škof 1. r. **P. O.**

23. **nedelja velika**: sv. Peter Da-mijani, šk. c. uč. **P. O.**, R. P.
24. **ponedeljek velikonočni**: sv. Ga-brijelj arhang.
25. **torek velikonočni**: oznanjenje bl. d. Marije P. O., V. O.
26. **sreda velikonočna**: bl. Ricerij, sp. 1. r.
27. **četrtek velikonočni**: sv. Janez Damaščan, c. uč., bl. Peregrin, sp. 1. r.
28. **petek velikonočni**: bl. Marko Montegaljski, sp. 1. r.
29. **sobota bela**: bl. Pavla Gámbara, vd. 3. r.

30. **nedelja bela**, 1. po velikonoči: bl. Angela Folinjska, vd. 3. r. **P. O.**
31. **ponedeljek**: bl. Marko Fantuci, sp. 1. r.

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolnoma odpustek samo za 1. 2. in 3. red sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red sv. Frančiška.

R. P. pomeni rimsko postajo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red.

Nihil obstat. P. Constantinus Luser, — Nihil obstat. P. Guido Rant, dr. theol.
Imprimatur. P. Angelus Mlejnik, Min. Prov.